

Skogplanteproduksjon i 125 år

125 års jubileum Skogselskapet i Trøndelag 20.06.24

Per Olav Grande og Erlend Grande

– bærekraft i hver spire

Planteskoler i Skogselskapets eierskap

Skjønningsdalen Planteskole	Trondheim	1899-1902
Verdalsøra	Verdal	1900-1904
Hamarøy planteskole, Vemundvik	Namsos	1901-1905
Stokkan	Stjørdal	1900-1921
Nærøy prestegård	Nærøy	1913-1916
Hitteren Planteskole, Amundvåg	Hitra	1900-1925
Sommersæter Planteskole	Trondheim	1902-1939
Steinkjergården	Steinkjer	1913-1940 (ca)
Bjørnum prestegård inkl klengstue (tidligere statseid)	Namsos	1920-1942
Nordli	Lierne	1918-1947
Gjersvik, Namdalseid, Overhalla, Vemundvik, Høylandet	Namdal	1925-1946
Lundamo planteskole	Melhus	1939-1946
Røros Planteskole - Sundet, Åsvollen, Storøyen, Påsken	Røros	1919-1960
Rissa Planteskole	Rissa	1922-1968
Muan planteskole	Meldal	1958-1986 (1996)
Stiklestad planteskole	Verdal	1939-2004
Skjerdingsstad planteskole	Melhus	1946- 2019
Kvatningen planteskole (Skogplanter Midt-Norge)	Overhalla	1940- (i drift)

Planteskoler utenfor Skogselskapets eierskap

Statens skogskole	Gulbergaunet, Steinkjer	1880-1949
Verdalsbruket	Gudding, Verdal	1883-1884
Verdalsbruket	Inndalen, Verdal	1938-1949
Anton Kjeldset	Vinne, Verdal	Ca. 1930-1940
Vinje Bruk	Mosvik	1895-1925
Håkkadalen	Steinkjer	1931-1940
Meraker Brug	Meråker	1916-1946
Ogndalsbruket	Gaulstad og Støa, Steinkjer	1948-1974
Bangdalsbruket	Namsos	?-1974
AS Van Severen	Trones, Namsskogan	1934-1978
Søndre Trondhjems Amts Landhusholdningsselskaps planteskole	Singsås, Midtre Gauldal	
P.A. Fløttums planteskole	Singsås, Midtre Gauldal	
Ålens planteskole	Holtålen	
Thomas Angells Stiftelser	Selbu	
Hasselvikens planteskole	Rissa	
Orkedalens planteskole		
Budal	Midtre Gauldal	
Klæbu		
Soknedal	Midtre Gauldal	
Åfjord		

Plantestatistikk Trøndelag

Periode	Pr år	Plantesalg	Kostnader skogplanting
1899-1949	1 221 000	61 050 000	
1950-59	12 252 000	122 520 000	
1960-69	16 404 000	164 040 000	
1970-79	11 052 000	110 520 000	
1980-89	11 836 000	118 360 000	
1990-99	9 819 000	98 190 000	
2000-09	4 551 000	45 510 000	
2010-19	4 518 000	45 180 000	
2020-23	4 735 000	18 940 000	
SUM		784 310 000	4 705 860 000
Snitt pr år		6 325 081	

Produksjonsmetoder

- Barrotproduksjon

- Såing på friland
- Omprikling etter 2 år
- Solgt som 4-årige eller 5-årige

Pluggplanteproduksjon

- Våren 1973
 - Forsøksdyrking av planter i pottebrett, Kopparfors-metoden
 - Såing i pottebrett, salgsplanter etter 2 – 3 år.
 - Planteskolekonsulent Ketil Kohmann var en glimrende veileder, med fokus på de nye plantetypene, dyrkingsteknikk, distribusjon og utplantingsmetoder i marka
 - Opprettet et eget utvalg med fokus på de nye plantetypene for skogkulturen i Nord-Trøndelag fylke:
 - Fylkesskogmester Oddvar Mørkved, formann
 - Herredskogmester Einar Wiseth, sekretær
 - Skogbruksleder Gunnar Rønning og planteskolebestyrerne Georg Kjeldset (Stiklestad) og Gunnar Grande (Kvatninga)

Forsøksplantning Skogn 1974

Olav Damås og Kåre Lynmo

Pluggplantene ble svært populære

○ Rift om de nye pluggplantene

- Fylkesskogmester Oddvar Mørkved sa følgende:

- Nå er det viktig å skynde seg sakte!!!

- Utbyggingen gikk raskere enn planlagt for å øke pluggplanteproduksjonen.

- Planteleveranser i 1976:

○ Kvatninga:	825.000 pluggplanter	2.323.000 barrotplanter
○ Stiklestad:	1.027.000 pluggplanter	2.085.000 barrotplanter
○ Skjerdingstad:	1 mill pluggplanter	1.590.000 barrotplanter

- I 1978 utgjorde pluggplantene over 50% av totalproduksjonen

- Utfordringer i planteproduksjonen

- Rotavdøing, syke pluggplanter
- Kritikk fra skogbruket, for lite pluggplanter

Forbedring av produksjonsmetodene

- Tett samarbeid med forskningen på Ås
- Planteskolene måtte gjøre grep, og arbeidet med nye produksjonsmetoder startet i 1987.
- **Prosjekt pluggplanter:**
- 1990: Planteskolene i Kvatninga, Stiklestad, Skjerdingsstad, Alstahaug og Megarden inngikk samarbeid.
- Kvatninga ledet prosjektet og fikk 200.000 i tilskudd fra LMD
- 1995: Opphøyd dyrking i aluminiumsrammer, og på armeringsmatter.

De nye dyrkingsmetodene

- Opphøyd dyrking, kanskje den mest fornuftige investering i planteskolene nordafjells.

Nedgangstider, lavere skogkulturaktivitet

- 1990-årene ble svært utfordrende.
 - Plantesalget falt dramatisk
- Eierne av planteskolene i Trøndelag ble tvunget til å gjøre grep, og tilpasse seg «nye tider»
- 1998: Arbeidsgruppe på 8 personer
 - «Vurdere behov og grunnlag for strategiske endringer/tilpasninger for skogselskapene inklusive skogplanteskolene i fylket» Innstillingen skulle legges frem innen 01.01.2000
- 01. September 2002: Skogplanter Midt-Norge AS etableres.

Viktige og nødvendige grep

- Høsten 2002:
 - Stiklestad Planteskole legges ned
 - De siste planter ble levert i 2004
- 31.08.2019:
 - Skjerdingsstad Planteskole legges ned
 - De siste planter ble levert i 2019

Statstilskuddet til skogkultur fjernes

- Statstilskuddet til skogkultur fjernes fra 01.01.2003
- Det ble mange møter i 2003 og 2004
- Statstilskuddet gjeninnføres i 2005
- Planteaktivitet på landsbasis:
 - 2009: 25.3 mill.
 - 2023: 49,3 mill.
 - En dobling i perioden
 - SPMN i samme periode: Økning på 50%

Miljøfyrtårn

- SPMN, Kvatninga, sertifiseres som Miljøfyrtårnbedrift høsten 2002
 - Første bedrift i Overhalla Kommune, og første bedrift i Nord-Trøndelag
- SPMN, Skjerdingsstad, Sertifiseres i 2003
 - Første bedrift i Melhus Kommune

Fra 2019: Kun ett anlegg, Kvatninga

- Modernisering
 - 2017: Ny driftsbygning
 - 2 nye roboter
 - 2017: Prikling av microplanter
 - 2021: Pakkelinje salgsplanter
- Det norske Skogfrøverk, Senter for planteforedling
 - Offisielt åpnet 16. august 2018
- Videre satsing på Innovasjon og utvikling

Skogplanter 4.0

Innovasjon og samarbeid

– bærekraft i hver spire

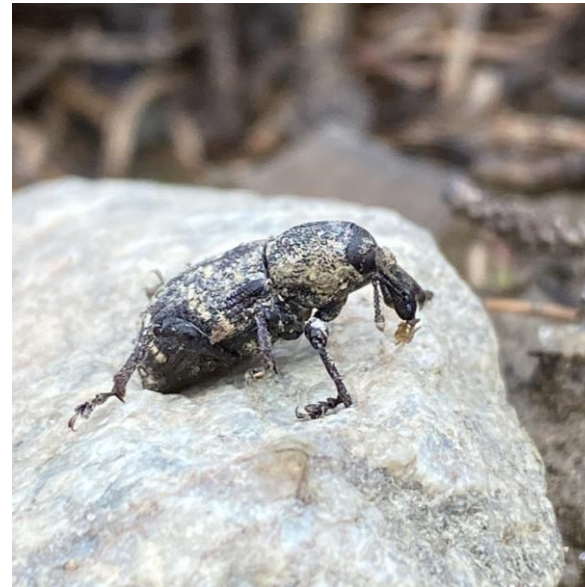

Innledning og bakgrunn

- Trippelprosjektet ble avsluttet i november 2023.
- SPMN ønsker å videreføre det offensive utviklingsarbeidet i en ny 3-år periode.
- Nytt prosjekt med et aktivt samarbeid med andre planteskoler, kunder og øvrige tilknyttet næringen

1 – Beskyttelse mot snutebillen

- Målsetting: Bedre foryngelse i snutebilleutsatte områder
- Kraftige M60
- Miljøvennlig beskyttelse
- Plantetidspunkt

2 – Videreutvikling av emballasje

- Målsetting: Videreutvikle trekassen som vår beste pakke- og emballasjemetode
- Sikre stabil produksjon av trekasser for fremtiden
- Opprette en returordning for gjenbruk av trekasser
- Finne en metode for å automatisere bunting av planter

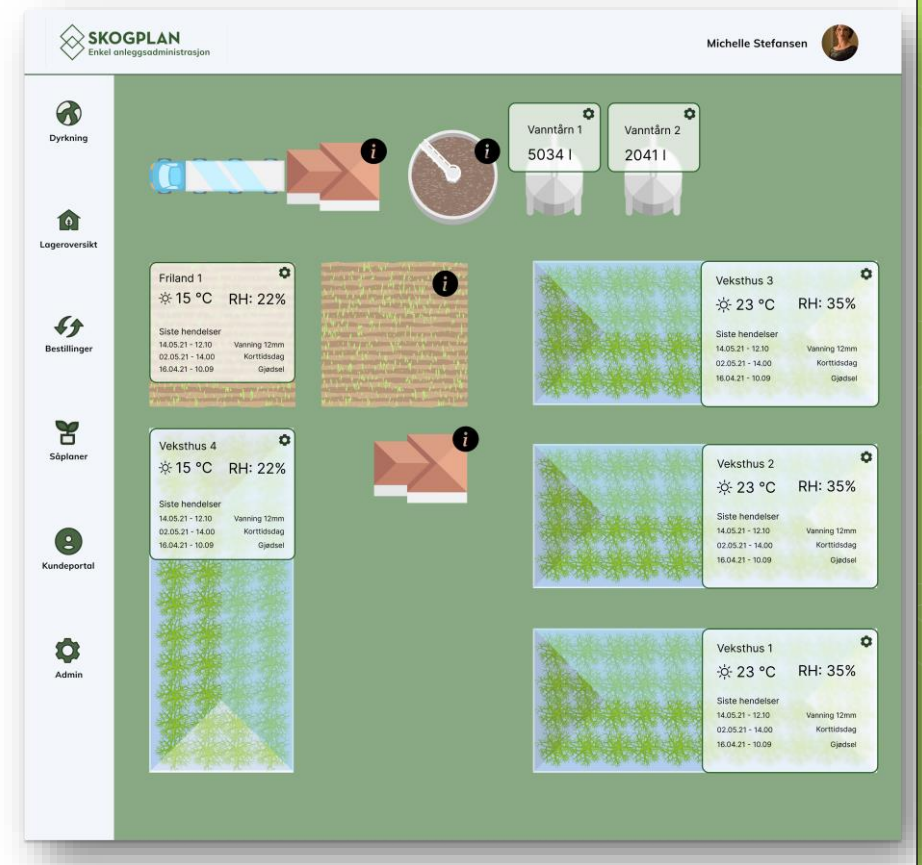
3 - Økt automatisering av produksjonen

- Målsetting: Å få woodcoat behandlingen integrert i pakkelinjen
- Få utviklet og satt i drift etterbehandlingsanlegg
- Integrere anlegget i dagens pakkelinje

4 - Digitalisering og sporing i produksjonen

- Målsetting: Etablere en automatisk og digital innsamling av nøkkeldata fra de ulike operasjonene i produksjonen
- Samarbeide med software leverandør
- Løsning som er tilpasset alle planteskolene

5 - Kundeportal og nettbutikk

- Målsetting: Få opprettet en kundeportal beregnet for de største kundene, samt en nettbutikk for direkte salg av planter og utstyr
- Felles portalløsning for alle planteskolene
- Inngang til portal via hjemmesider

Bestillingsportal for kunder

SKOGLANTER Innlandet

Bestill Anbefalinger Kontakt oss

Bestilling

Kontraktsdetaljer

Bedriftsnavn
Adresselinje 1
2312 Ottestad
+47 95 01 96 88
mail@mail.no

Såplan
Kontraktsdetaljer

Provisns	Alder	Lever	Rest
Gran2000	1åring	300/600	300
Furu867	2åring	0/600	600

Kontrakt

Ny bestilling

Her kommer det fram hva kunden har tilgjengelig

1 2 3 4

Veg treart Gjenta forrige bestilling ☐ Endringer
HMO 50 m Se kun tilgjengelige planter ☐ Tidninger
50 m ☒ Måls

Ønsket antall bøtt

☒ Gran 1åring 200kr 216 bøtt

☐ Gran 2åring 200kr 5 bøtt

☐ Furu 1åring 200kr 5 bøtt

☐ Hybrid 1åring 200kr 5 bøtt

Gran 2åring 180kr x 200kr 0
Gran 1åring 270kr x 200 kr 0
Gran 1åring 10kr x 200 kr 0

Sum 132 000 kr

Fortsett til leveringsmetode

6 – Eksport til Sverige

- Målsetting: Å eksportere skogplanter fra norske produsenter til det svenske markedet
- Kartlegge og finne gode løsninger for å tilfredsstille formelle krav til eksport
- Kartlegge det svenske markedet
- Finne svenske kunder

7 - Energioptimalisering av planteproduksjonen

- Målsetting: Finne den beste energioptimaliseringen av planteskolen
- Redusere risikoen for uforutsigbare energikostnader
- Se på muligheter for å bruke restprodukter fra egen planteskole til energi.

Samarbeidspartnere

- ◉ Allskog
- ◉ Nortømmer
- ◉ SB-skog
- ◉ Statskog
- ◉ Norgesplanter
- ◉ Skogplanter Innlandet
- ◉ Skogplanter Østnorge
- ◉ Helgeland Skogselskap/Alstahaug planteskole
- ◉ Skogselskapet i Møre og Romsdal
- ◉ Skogselskapet i Trøndelag

Takk for oppmerksomheten

Per Olav Grande og Erlend Grande
erlend@trondelagenskogselskap.no
991 06 424

 Skogplanter
MIDT-NORGE
– bærekraft i hver spire

